

პროგრამის სახელწოდება: დაწყებითი განათლება / Elementary Education

სწავლების ენა: ქართული

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: განათლების ბაკალავრი (Bachelor of Education)

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 კრედიტი. საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე, სტუდენტზეა ორიენტირებული და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მისაღწევად. დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს, წელიწადში – 60 კრედიტს, სემესტრში – 30 კრედიტს. შესაბამისად, საბაკალავრო პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა 4 წელს ანუ 8 სემესტრს შეადგენს. სტუდენტის ინდივიდუალური დატვირთვიდან გამომდინარე, წელიწადში კრედიტების რაოდენობა შეიძლება იყოს 60-ზე ნაკლები ან მეტი, მაგრამ არა უმეტეს 75-ისა.

პროგრამის მიზანი: მოამზადოს დაწყებითი კლასების მასწავლებელი, მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად; მოამზადოს დაწყებითი კლასების მასწავლებელი, რომელიც აქტიურად იქნება ჩართული ქვეყნისა და რეგიონის სასწავლო და სამეცნიერო საქმიანობაში, ეკონომიკური და კულტურული განვითარების პრიორიტეტების გათვალისწინებით: მისცეს დაწყებითი კლასების (I-IV კლასები) მასწავლებლისათვის საჭირო პროფესიული ცოდნა, უნარ-ჩვევები და მათი პრაქტიკაში გამოყენების უნარი; შეასწავლოს დაწყებითი კლასების მასწავლებლისათვის საჭირო თეორია და მისცეს პრაქტიკული გამოცდილება; მოახდინოს სწავლების მეთოდების ადაპტირება სწავლების სტილისა და პოზიციის შესაბამისად; მოამზადოს დაწყებითი კლასების მასწავლებელი-მკვლევარი, რომელსაც ექნება თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები ჩაატაროს წინასწარ დაგეგმილი კვლევა თავის დარგში, მოახდინოს მონაცემების შეგროვება და გააკეთოს დასაბუთებული დასკვნა: შეასწავლოს სწავლებისა და განვითარების თეორიები და მეთოდოლოგიის საფუძველები, სწავლისა და სწავლების სტრატეგიები, საგანმანათლებლო სისტემის სტრუქტურა და მიზნები, შეფასების სხვადასხვა მეთოდები, მოსწავლის ასაკობრივი განვითარების ძირითადი კანონზომიერებები, ინკლუზიური განათლების მიზნები და პრინციპები, მოსწავლეთა სწავლის პროცესის სირთულეები და მასზე რეაგირება; შეასწავლოს სასწავლო პროცესში არსებული პრობლემების გადაჭრის გზების შესახებ წერილობითი ანგარიშის მომზადება; ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის გადაცემა და/ან თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების საშუალებებით პრეზენტაციის ჩატარება; შეასწავლოს სტუდენტს სწავლა/სწავლების პროცესში ინფორმაციული ტექნოლოგიების ეფექტური, შემოქმედებითი გამოყენება და ჩართვა; მისცეს ცოდნა ეროვნული საგანმანათლებლო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ; მისცეს ინფორმაცია განათლების სისტემის სტრუქტურისა და მიზნების შესახებ; მისცეს ცოდნა სასწავლო პროცესში ჯანსაღი, უსაფრთხო გარემოს მნიშვნელობის შესახებ. განუვითაროს არგუმენტაციის, პრობლემების შეფასებისა და შემოქმედებითად გადაჭრის, გუნდში ეფექტურად მუშაობის უნარები.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო სერტიფიკატის/ატესტატის ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტის მქონე საქართველოს მოქალაქეს, ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე.

ერთიანი ეროვნული გამოცდების გარეშე, დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება/ჩარიცხვა ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე მობილობის წესით ჩარიცხვა შესაძლებელია წელიწადში ორჯერ, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ ვადებში, სავალდებულო პროცედურებისა და სასწავლო უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი წესების დაცვით.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვა, ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სწავლის შედეგები:

დარგობრივი უნარები:

აქვს განათლების მეცნიერებების ფართო საბაზისო ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას; აცნობიერებს განათლების თეორიების და მეთოდოლოგიის საფუძვლებს, სწავლისა და სწავლების სტრატეგიებს და თეორიებს, საგანმანათლებლო სისტემის სტრუქტურას და მიზნებს, შეფასების სხვადასხვა მეთოდებს, მოსწავლის ასაკობრივი განვითარების ძირითად კანონზომიერებებს, ინკლუზიური განათლების მიზნებს და პრინციპებს; აცნობიერებს მოსწავლეთა სწავლის პროცესის სირთულეებს და რეაგირებს მასზე; აცნობიერებს სასწავლო პროცესის კომპლექსურობას და მოსწავლეთა მრავალფეროვნებას. აქვს ცოდნა სასწავლო პროცესში ჯანსაღი, უსაფრთხო გარემოს მნიშვნელობის შესახებ. აქვს უსაფრთხო, ეფექტური, ორგანიზებული და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემოს შექმნის საშუალებების ცოდნა. შეუძლია განათლების სფეროში კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითების შესაბამისად; აქვს სწავლა/სწავლების პროცესში ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებისა და ჩართვის უნარი; აქვს დაწყებით საფეხურზე (I-IV კლასები) ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი; ფლობს და იყენებს სწავლების თანამედროვე მეთოდებს. აქვს თემატური გარემოს შექმნის მიზნით სხვადასხვა ტიპის ტესტის შერჩევის, შედგენისა და ინტერპრეტაციის უნარი; აქვს დედუქციური და ინდუქციური მსჯელობის, შეხედულებათა დასაბუთების, მოვლენების, ფაქტების, საგანმანათლებლო პრობლემების იდენტიფიცირებისა და ანალიზის უნარი; დაწყებით კლასებში სწავლებისას წამოჭრილი პრობლემების გადასაჭრელად შერჩეული სტრატეგიებისა და რესურსების ეფექტიანი გამოყენების უნარი; ფლობს იმ ცოდნას და საშუალებებს, რომლებიც საჭიროა ინფორმაციის მისაღებად და გადასაცემად. იცის თვალსაჩინო მასალებზე მუშაობის ხერხები; ფლობს ინტეგრირებული სწავლების გამორჩეულ მეთოდებს დაწყებით კლასებში და იყენებს პრაქტიკაში; აქვს საბაზო ცოდნა საგანმანათლებლო პროცესის, როგორც სისტემის შესახებ, მისი ფუნქციონალური და სტრუქტურული შემადგენლობის მიხედვით; შეუძლია შედეგზე და მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა; იცნობს თანამედროვე საგანმანათლებლო ტექნოლოგიებს და შეუძლია მისი ადეკვატურად გამოყენება სასწავლო პროცესში; იცის სწავლებისა და განვითარების თეორიები, მოსწავლეთა ასაკობრივი თავისებურებები და ითვალისწინებს სწავლების პროცესში; სასწავლო პროცესში ითვალისწინებს მოსწავლეთა მრავალფეროვნებას, ფლობს ინდივიდუალური მიდგომის ტექნიკას; აქვს მოსწავლეთა საგანმანათლებლო საჭიროებების გააზრებისა და მათზე რეაგირების უნარი: შეუძლია დაწყებით საფეხურზე კლასის მართვაში წამოჭრილი პრობლემების გაცნობიერება და მისი გადაჭრა; აქვს სპეციალური საჭიროებების მქონე მოსწავლეებზე მორგებული სასწავლო გარემოს დაგეგმვისა და განხორციელების უნარი; აქვს განათლების ეროვნული მიზნების პრაქტიკაში განხორციელების უნარი. შეუძლია გამოიყენოს მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლების სტრატეგიები. შეუძლია გამოიყენოს კლასის მართვის ეფექტიანი სტრატეგიები. შეუძლია მცირემასშტაბიანი კვლევის დაგეგმვა, ჩატარება და კვლევითი შედეგების ანალიზი. შეუძლია სწავლის მასტიმულირებელი გარემოს შექმნა. შეუძლია გაკვეთილის დაგეგმვა ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით. შეუძლია სხვადასხვა სტრატეგიების გამოყენებით სწავლის შედეგების შეფასების დაგეგმვა და განხორციელება.

შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე მიღებული მონაცემების სწავლების გასაუმჯობესებლად გამოყენება.

ზოგადი კომპეტენციები:

ფლობს განათლების სფეროსათვის დამახასიათებელი მონაცემების შეგროვებისა და განმარტებისათვის საჭირო ცოდნას და უნარ-ჩვევებს; აქვს კრიტიკული ანალიზის, სინთეზის და რეზიუმირების უნარი; შეუძლია სწავლება/სწავლის პროცესის ამსახველი განყენებული მონაცემების და/ან სიტუაციების ანალიზი სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით, დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება; აქვს განათლების სისტემის სტრუქტურისა და მიზნების გააზრებისა და დასკვნის უნარი; შეუძლია განათლების სფეროში იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადებას და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ზეპირად გადაცემას, ქართულ და უცხო ენებზე; ფლობს და იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, აქვს ინტერნეტის გამოყენების უნარი კომუნიკაციისა და ინფორმაციის მოძიებისათვის; კურსდამთავრებულს მშობლიურ და უცხო ენაზე ენაზე შეუძლია კომუნიკაცია სპეციალისტებთან და არასპეციალისტებთან დარგთან დაკავშირებულ საკითხებზე, შეუძლია სპეციალური დარგობრივი ლიტერატურის წაკითხვა და კრიტიკული გააზრება; ფლობს მოსწავლეთა ჯგუფთან და/ან ინდივიდთან კომუნიკაციის, დიალოგის წარმართვისა და თანამშრომლობის უნარს; შეუძლია ეფექტური კომუნიკაცია კოლეგებთან, მოსწავლეებთან, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან; ფლობს კოლეგებთან, სასკოლო საზოგადოების წარმომადგენლებთან ურთიერთობის ჩვევებს; კურსდამთავრებულს აქვს ჯგუფში სასწავლო პროცესის დროში დაგეგმვის, მუშაობისა და მართვის უნარი. შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრული და მრავალმხრივი შეფასება და შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენა; შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესის მართვა რესურსების გამოყენებით, საკუთარი სწავლის შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა და გაგრძელება; ეცნობა უწყვეტი განათლების მიღებისათვის განათლების სფეროში გამოცემულ ლიტერატურას, სწავლება/სწავლისათვის საჭირო რესურსებს; განსაზღვრავს, აფასებს და გეგმავს საკუთარი სწავლის პროცესის განხორციელების საჭიროებებს; შეუძლია მოიპოვოს შემდგომი სწავლება/სწავლისათვის საჭირო წყაროები, ინფორმაცია, აქვს დამოუკიდებლობის მაღალი ხარისხი, შეუძლია სწავლის გაგრძელება. მოზარდის განვითარების, აღზრდის და განათლების აქტუალური საკითხების მეცნიერულად დამუშავების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა. აქვს სამოქალაქო თვითშეგნებით მოქმედებისა და კულტურული მრავალფეროვნების დაფასების უნარი, ფლობს ქცევის ეთიკურ ნორმებს და ცდილობს მათ დამკვიდრებას; იცნობს საქმიანობის სფეროსთან დაკავშირებული ძირითადი ეროვნული და საერთაშორისო სამართლებრივი დოკუმენტების დებულებებს (საქართველოს კონსტიტუციას, ბავშვთა უფლებების კონვენციას, ადამიანის უფლებების დეკლარაციას, კანონს ზოგადი განათლების შესახებ, ეროვნულ სასწავლო გეგმებს, მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტს, მასწავლებლის პროფესიული ეთიკის კოდექსს და სხვ.) ითვალისწინებს მათ სასწავლო პროცესში და ისწრაფის მათ დასამკვიდრებლად; ფლობს პედაგოგის პროფესიული ეთიკის საფუძვლებს და ხელმძღვანელობს პროფესიული ფასეულობებით; იცის და აქვს უნარი პედაგოგიურ პრაქტიკაში გამოიყენოს სწავლების თანამედროვე მეთოდური სისტემები, ტექნოლოგიები და ცდილობს მათ დამკვიდრებას სასწავლო პროცესში; განსაზღვროს ისეთი ღირებულებები, როგორცაა: ობიექტურობა, სამართლიანობა, ტაქტი, ავტორიტეტი, პედაგოგიური ოსტატობა, მასწავლებლის ეთიკა და ისწრაფოს მათ დასამკვიდრებლად. შეარჩიოს პედაგოგიური პროცესის მართვის დემოკრატიული სტილი და ისწრაფოს მის დასამკვიდრებლად. განსაზღვროს და შეარჩიოს მოსწავლისა და მასწავლებლის ურთიერთობების ნორმები: შემწყნარებლობა, მოქნილობა, იუმორი, ურთიერთპატივისცემა, პრობლემის ერთად გადაჭრა. განსაზღვროს და შეარჩიოს კოლეგებთან ურთიერთობების ნორმები: მეგობრული, დელეგაციური, თანამშრომლობითი. შეუძლია პლაგიატის თავიდან აცილება

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა:

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კომპონენტის დაუფლება სწავლების პროცესში სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას ითვალისწინებს და შეძენილი ცოდნის უწყვეტი შეფასების პრინციპს ეფუძნება.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონე ფასდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება მოიცავს შეფასების ფორმებს - შუალედურ (ერთჯერად ან მრავალჯერად) და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა).

შუალედური და დასკვნითი შეფასება (შეფასების ფორმები) მოიცავს შეფასების კომპონენტს/კომპონენტებს, რომელიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხს/ხერხებს (ზეპირი/წერილითი გამოცდა, ზეპირი/წერილითი გამოკითხვა, საშინაო დავალება, პრაქტიკული/თეორიული სამუშაო და სხვ.). შეფასების კომპონენტი აერთიანებს შეფასების ერთგვაროვან მეთოდებს (ტესტი, ესე/ესეი, დემონსტრირება, პრეზენტაცია, დისკუსია, პრაქტიკული/თეორიული დავალების შესრულება, სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, დისკუსიაში მონაწილეობა, რეფერატი, წერილობითი დავალება და სხვ). შეფასების მეთოდი/მეთოდები იზომება შეფასების კრიტერიუმებით ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულით, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე.

შეფასების თითოეულ ფორმასა და კომპონენტს შეფასების საერთო ქულიდან (100 ქულა) განსაზღვრული აქვს ხვედრითი წილი საბოლოო შეფასებაში, რაც აისახება კონკრეტულ სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. სტუდენტს კრედიტი ენიჭება მხოლოდ დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისას სტუდენტის შუალედური და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარის ხვედრითი წილი აისახება კონკრეტულ სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი – შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი – მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი – მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი – მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა – მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;

(F) ჩაიჭრა – მაქსიმალური შეფასების 40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში, FX-ის მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 კალენდარულ დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის დასკვნითი შეფასება და აისახება საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით საგანმანათლებლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება F-0 ქულა.

დასაქმების სფეროები:

კურსდამთავრებული დასაქმდება საჯარო და კერძო სკოლების დაწყებითი კლასების (I-IV კლასი) მასწავლებლად, რესურს-ცენტრებში სპეციალისტად, განათლების სფეროში მომუშავე სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებში, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში.

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა:

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული უფლებამოსილია სწავლა განაგრძოს საქართველოს ან სხვა ქვეყნების უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში შესაბამისი მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, რომელიც ორიენტირებულია შემდგომი დონის სპეციალისტისა და მკვლევარის მომზადებაზე.

კურსდამთავრებულს ასევე შეუძლია სწავლა გააგრძელოს ნებისმიერი მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, თუ ამ პროგრამაზე მიღების წინაპირობა არ არის შეზღუდული სხვა სპეციალობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხით.

პროგრამის სტრუქტურა:

დაწყებითი განათლების საბაკალავრო სასწავლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტი მოიცავს:

საუნივერსიტეტო საგნებს 30 კრედიტის ოდენობით

ძირითადი სპეციალობის (major) საგნებს 120 კრედიტი, რომელიც წარმოდგენილია ხუთი მოდულისა (საგნობრივი ჯგუფის შესწავლის მოდული (მათემატიკა), საგნობრივი ჯგუფის შესწავლის მოდული(ინფორმატიკა), საგნობრივი ჯგუფის შესწავლის მოდული (ქართული), საგნობრივი ჯგუფის შესწავლის მოდული (ბუნებისმცოდნეობა), მასწავლებლის მომზადების მოდული - 60 კრედიტი)) და ცალკეული კურსების სახით

ძირითადი სპეციალობის არჩევითი კურსები 20 კრედიტი

(თავისუფალი კრედიტები) 10 კრედიტი

დამატებითი სპეციალობა (minor) 60 კრედიტი